

Słynna reforma walutowa, która
zlikwidowała hiperinflację i dała Polsce
 nową, złotego walutę silną to jeden ze
 znaków firmowych II Rzeczypospolitej.
 Została wprowadzona dopiero sześć lat po

- PODKREŚLENIE

□□

odzyskaniu niepodległości, ~~w roku 1925,~~
 ponieważ politycy bali się jej jak ognia.
 Powstające po pierwszej wojnie światowej
 państwa Europy Środkowej nie miały ani
 zasobów złota, ani stabilnych rządów,

H8

- BOLD

które dla ich ~~wspaniałych~~ gospodarek
 byłyby tak samo cenne jak kruszec. Z tych
 nowych państw Polska miała najgorzej, bo
 była jeszcze zlepkiem różnych ~~stworzeń~~
 gospodarczych, a jej granice podważali

H8

□□

Horganizmów

niemal wszyscy sąsiedzi. Państwo polskie
 od razu musiało walczyć o granice, a do
 wojny, jak mawiał Napoleon, trzeba trzech
 rzeczy: złota, złota i złota. Skoro nie
 było pieniądza złotego, trzeba inny było

- PODKREŚLENIE

- ARIAL

-} □□□

stworzyć, bardziej skomplikowany system
 walutowy. W tych przełomowych latach
 główną ~~partię~~ odgrywała prasa drukarska.
 Gdy w roku dwudziestym ~~drugim~~
 dwudziestego wieku bolszewicy szli na

-}

Hrolę

H8

Warszawę, z budżetu na armię zostały
 wydatki ¹wyjęte ⁷po ⁵prostu, a wojsko
 dostawało tyle ⁸⁹²³⁴Vile ich, potrzebowało.
 Efektem była rosnąca inflacja. Po
 zaborcach i okupacyjnych władzach

-} 1-9

-}

V, 8

- BOLD

□□

powstająca Polska odziedziczyła różne systemy prawne i skarbowe. Na początku dziewiętnastego dwudziestego wieku minister skarbu Józef Englich zaproponował wprowadzenie waluty o nazwie

- ARIAL

┌
└
┌
└

Lech, postanowił Sejm jednak, że przyszły pieniądz będzie się nazywał złoty.

Wprowadzenie złotego okazało się bardziej skomplikowane niż przypuszczano, choć już latem roku Sejm rozpatrzył projekt

┌
└
┌
└

statutu przyszłego Banku Polska, a we Szwecji zamówiony został druk banknotów złotych. Powstał fundusz w złocie, nazwany skarbem narodowym, na kapitał banku emisyjnego. Ostatecznie już Bank

┌
└
┌
└

┌
└
┌
└

Polski nie powstał i aż do 1924 roku funkcję banku centralnego pełniła Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa. Niemniej jednak jeszcze do lat dwudziestych dwudziestego wieku w obiegu były waluty państw

┌
└

- CENTROWANIE

┌
└

zaborczych. Wymiana walut zaborców na marki polskie, które są obowiązkowym środkiem płatniczym w całej Polsce w tym czasie, zwiększyła ilość pieniądza w obiegu i także przyczyniła się do

- PODKREŚLENIE

┌
└

┌
└

inflacji. Ale i tak niepodległości lata pierwsze pod względem gospodarczym były całkiem pomyślne. Do połowy lat dwudziestych dwudziestego stulecia robotnicy zarabiali lepiej niż przed

┌
└
┌
└

wojną, a do [okresu] [tego] [połowy] inflacja [] []
nie paraliżowała jeszcze gospodarki,
która funkcjonowała niemal normalnie.

Pierwsze rządy upadały średnio po trzech - PODKREŚLENIE
miesiącach. Niektóre, bo nie umiały

uzdrowić budżetu a inne, bo próbowały to
robić. Dziura[√]była czymś nadzwyczajnym, [√]w budżecie nie
była efektem zniszczeń wojennych,
dezorganizacji aparatu skarbowego,
kosztów wojny o granice i tworzenia

administracji. Ale z czasem sytuacja się
normalizowała więc i budżet powinien być
coraz bardziej zrównoważony. [Tymczasem z]
roku na rok jego deficyt wzrastał. Za
taki stan rzeczy odpowiadali politycy, - TIMES NEW ROMAN

którzy odrzucaли wszelkie programy - CENTROWANIE
naprawy finansów państwa mające urealnić
podatki i obniżyć wydatki. Tymczasem

podatki naliczało się i płaciło według
wartości nominalnej, co przy coraz
wyższej inflacji zachęcało do opóźniania
wpłat. W efekcie budżet dostawał zawsze
mniej, niż zakładał minister skarbu. Kto
miał ponosić niemałe bez wątpienia koszty
stabilizacji pieniądza? Politycy woleli

nie odpowiadać na to przykre pytanie.
Deficyt finansowała Polska Krajowa Kasa
Pożyczkowa, udzielając państwu
bezprowcentowych pożyczek zgodnie z wolą
rządu. Efektem było coraz więcej

papierowych marek w obiegu, a co za tym idzie coraz wyższe ceny. Aby pieniądz mocny mieć, trzeba naprawić finanse

} □ □ □
- }

państwa. Stabilizacja musiała więc oznaczać znaczny wzrost podatków. Jednak

inflacja i marki wartości spadek polskiej sztucznie nakręcały koniunkturę. Oznaka tego był odechowany się handel, a państwowe dofinansowanie dla przemysłu okazywały się w gruncie rzeczy dotacjami,

□ □ □
- PODKREŚLENIE
H rozwijający
H kredyty

bezrobocie zaś było niskie. Słusznie spodziewano się, że plan ustabilizowania pieniądza przyniesie recesję, masowe bankructwa i wzrost bezrobocia, czyli skutki podobne do tych, jakie z

- } BOLD
- }
z pamiętamy

pierwszych miesięcy planu Balcera. Gdy na jesieni 1921 r. inflacja spadła, a kurs polskiej wzrósł, nastąpił kryzys. Republika rychło gdybyż z nim poradziło, wpompowując do gospodarki oprocentowane

H Howicza
z marki
H Państwo szybko sobie
z kredyty

poniżej poziomu inflacji. I dołało oliwy do inflacyjnego ognia. O reformie pieniądza dużo mówiło się w Sejmie i pisano w gazetach, ale nikt się nie cheiał do prawdziwych działań. Jesienia

- CENTROWANIE
- TIMES NEW ROMAN
- BOLD
H kwapił]

1923 r. w Polsce wariowała już inflacja, która doprowadziła do ogólnego chaosu gospodarczego i ludzie uprzytomnili sobie wreszcie, że bez reform się nie obejdzie.

H szalała hiper
H uświadomili
- BOLD

Był także aresztowany za działalność społeczną wśród chłopów, był członkiem Dumy (rosyjskiego parlamentu) z ramienia endecji i jako poseł endecji został posłem Sejmu Ustawodawczego.

Władysław Grabski miał wtedy czterdzieści cztery

lata. W młodości, tak jak jego starszy brat Stanisław, przez krótki czas fascynował się socjalizmem, a potem związał z ruchem narodowo-demokratycznym. Studiował ekonomię w Paryżu i w Halle.

Powierzono mu zorganizowanie Głównego Urzędu Likwidacyjnego. Była to

instytucja, która miała regulować długi finansowe z czasów wojny. Z racji tej funkcji był członkiem polskiej deputacji

na konferencji w Wersalu. W grudniu 1919 r. Grabski został po raz pierwszy ministrem majątku i rzeczywiście cieszył się zaufaniem wszystkich stronnictw wspierających centroprawicowy rząd

Leopolda Skulskiego. Już wtedy miał budżet uporządkować zamiar i planował reformę walutową opartą na pożyczce amerykańskiej i dochodach z eksportu drewna. ~~Wtedy właśnie~~ się to nie udało. Z

finansami budżetu państwa było jednak coraz gorzej. W styczniu 1923 r. prezydent Stanisław Wojciechowski zwołał naradę byłych ministrów skarbu, by zastanowić się, jak dalej prowadzić

- CENTROWANIE

┌zobowiązania

┌delegacji

┌skarbu

- ARIAL

- BOLD

┌Tym razem

- TIMES NEW ROMAN

- CENTROWANIE

politykę skarbową i walutową. Zebrani zgodzili się, że reforma może się udać tylko wtedy, gdy rząd, a naprawę skarbu poprowadzi się długofalowo. No i gdy nastąpi wzrost podatków czy opłat.

- PODKREŚLENIE

— będzie stabilny

Grabski chciał działać najszybciej jak jednak. Większość byłych ministrów, choć nie podzielała tego ~~Stanisława Grabskiego~~ poglądu, jego właśnie uznała za najlepszego kandydata na reformatora. I

- } □ □ □
-]

— 8

- PODKREŚLENIE

rzeczywiście Grabski znowu został ministrem skarbu, tym razem w pozaparlamentarnym rze gen. Władysława Sikorskiego. Nowy - stary minister największe nadzieje wiązał z podatkiem

| adzie

~~dobytkowym~~ i kredytami zagranicznymi. Duży kredyt z zagranicy był zresztą marzeniem wszystkich ministrów skarbu i żadnemu nie udało się go zdobyć. Liga Narodów, czyli ówczesne ONZ, organizowała

— majątkowym

- ARIAL

kredyty stabilizacyjne pod warunkiem oddania się ~~w ręce~~. W ten sposób reformę przeprowadziła Austria, ale ~~my~~ nie mogła i nie chciała ulegać Lidze Narodów. Z kolei zbiórka na skarb narodowy, czyli

— cyjne

— pod jej kuratelę

— Polska

rezerwy kruszcu dla przyszłej waluty, szła opornie. Reformę skarbową Grabski planował na trzy lata i przewidywał, że w tym czasie budżet będzie coraz mniej wspierany przez ~~obniżoną~~ emisję

- CENTROWANIE

- PODKREŚLENIE

— inflacyjną

~~miedziaków~~. Zakładał, że reforma walutowa ~~pieniądza~~ nastąpi po zakończeniu reformy skarbowej i zrównoważeniu budżetu. ~~W~~ rządzie Sikorskiego ~~dwie~~ przeprowadził ~~Grabski~~ istotne sprawy. Pierwsza polegała na tym,

że podatki zaczęto mierzyć w złotych frankach szwajcarskich. To ~~wtedy~~ spowodowało uniknięcie skutków ~~obniżenia~~ inflacji. Zresztą w złotych frankach coraz częściej kalkulował swoje koszty przemysł. Złote

franki były - jak byśmy to ~~obecnie~~ powiedzieli - walutą wirtualną, ale ich stosowanie przesądziło o ~~złotego~~ kursie ~~przyszłym~~. Gdy powstała waluta ~~bardzo~~ realna, miała wartość poprzedniej, tej

wirtualnej. Drugim posunięciem była emisja bonów mających pokrycie w złocie.

W maju dwudziestego trzeciego roku ~~trzydziestego~~ wieku ówczesny gabinet rządowy podał się do dymisji i zastąpił go gabinet Witosa wspierany przez endecję i ludowców. Nie był to dobry pomysł, bo gdy ~~musiało~~ je wykupić, trzeba było znowu uruchomić prasę drukarską. Nowy premier zaproponował

~~Sikorskiemu~~ pozostanie na ~~pozycji~~, a ten ~~Grabskiemu~~ stanowisku zgodził się pod warunkiem, że będzie mógł realizować swoje reformy. Niestety nie znalazł w ówczesnym rządzie płaszczyzny porozumienia i znów podał ~~dymisji~~ do ~~się~~,

- BOLD

- BOLD

a inflacja dalej rosła, ale już nie
napędzała gospodarki, przeciwnie -
 zaczęła ją dławić. Eksport zahamował,
 podobnie jak ~~wszystka~~ gospodarka. Kredyt
 całkiem wysechł, a bezrobocie poszło w

- BOLD

- BOLD

┌cała

górze. Podobnie[√] w Niemczech, Austrii czy
 na Węgrzech. hiperinflacja i Inflacja
 najpierw ~~ożywiały~~ gospodarkę, dając
 złudne poczucie koniunktury. Ludzie
 przyzwyczajali się ~~(i)~~ do życia z

√było

┌┌┌

┌pobudzały

┌┌

rosnącymi wciąż cenami, ~~lecz~~ potem
 następował chaos. No i ~~bez~~ naturalnie
 hiperinflacja zjadała oszczędności tych,
 którzy nie[√] się przed nią inaczej
 zabezpieczyć. Następcy Grabskiego

┌ale

┌┌ |e

√potrafili

próbowali kontynuować reformy, ale
 utrzymywali się na stanowiskach góra
 kilka tygodni. Minister skarbu Hubert
Ignacy Linde przeprowadził w Sejmie
 przygotowaną przez Grabskiego ustawę o

┌

- CENTROWANIE

podatku majątkowym. W gruncie rzeczy to
 rzą~~ł~~ Witosa ~~równa~~ł budżet,
przeprowadzając proponowaną przez[√] ustawę
 o podatku majątkowym i ustawę o
 waloryzacji podatkowej. Teraz ~~Wincentemu~~

|d ┌ustabilizował

- ARIAL √Grabskiego

┌┌

Grabskiemu przypadło dokończenie dzieła,
 dzięki któremu przeszedł do historii. Na
 początku 1924 r. Sejm zdobywa się
 wreszcie na wielki krok, ustawę uchwała
czyli o naprawie skarbu i reformie

┌

-} ┌┌┌
 -}

walutowej oraz na sześć miesięcy
 przyznaje prezydentowi rozporządzeń
wydawania prawo z mocą ustawy w takich
 kwestiach jak ~~na przykład~~ podwyższanie
 podatków, zmiany dotyczące podatków i

- } □□□
 - }
 ─ np.

opłat, przystosowywanie stawek celnych do
~~wspañiałej~~ koniunktury gospodarczej,
 sprzedaż firm państwowych, stosowanie
~~wiele~~ zbędnych oszczędności, zaciągnięcia
 pożyczki państwowej do wysokości

- KURSYWA
 ─ 8
 - CENTROWANIE
 ─ nie

pięciuset mln złotych franków.

Historyczna ustawa, która ~~skostniała~~
 finanse i wprowadziła nowy pieniądz,
 złotego, zmieściła się na dwóch i pół
 strony [√] kartki zeszytu. Składała się z

─ ustabilizowała
 - CENTROWANIE
[√] wielkości

czterech artykułów, przy czym artykuł
 trzeci ~~hasunał~~ pełnomocnictwa dla
 prezydenta, a dwa są porządkowe. Cała
 reforma została zawarta w trzynastu

─ dotyczył

artykułu punktach pierwszego. Dzisiejsze

□□

ustawy dotyczące najdrobniejszych
 kilkadziesiąt ⁴ spraw ¹ zwykle ³ liczą ² stron.

- 1-4

Ustawa weszła w życie z [√] ogłoszenia, a
 premier i minister skarbu w jednej osobie
 otrzymał wolną rękę we ~~podawaniu~~ kroków

[√] dniem - TIMES NEW ROMAN
 ─ wprowadzaniu

sanacyjnych. [√] W lutym następnego roku
państwa skarb zamknął w Polskiej Krajowej
 Kasie Pożyczkowej swój rachunek kredytowy
 i w ten sposób zatrzymana została maszyna

□□
 - BOLD

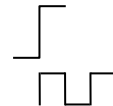
drukarska. Efekt psychologiczny był tak duży, że bardzo szybko po jej wprowadzeniu ceny przestały rosnać. Luty

jest pierwszym miesiącem, w którym budżet jest zrównoważony. Na giełdzie panika. Wartość dolara

- CENTROWANIE
 walutowej zaczyna
 H

wykorzystuje rząd, skupując amerykańską walutę. Nowy polski pieniądz zabezpieczony być miał funduszami zgromadzonymi przez państwo, w tym kredytem uzyskanym od Włoch. W styczniu

następnego rządu roku ustanowił bank emisyjny. Jego nazwa, Bank Polski, nawiązywała do instytucji z dziewiętnastego. Niewielkie zasoby zlikwidowanej polskiej Krajowej Kasy

oparta
 P

Pożyczkowej przyjął Bank Polski. No i zaczęła się wymiana tych pieniędzy w relacji 1.800.000 marek za złotego. Tak samo przeliczano między innymi ceny i płać oraz należności i zobowiązania z

m.in.
 - BOLD

okresu od kwietnia do lutego tego roku. Dla okresów wcześniejszych były zastosowane odrębne przeliczenia. Bank Polski stał się spółką akcyjną z kapitałem ~~ponad~~ wkładowym 100 mln zł, a

liczniki
 za

najważniejszym jego organem była reprezentująca akcjonariuszy rada nadzorcza, która wybierała naczelnego dyrektora i członków dyrekcji, a także członków komitetów dyskontowanych w

- PODREŚLENIE

oddziałach. Jednak z czasem, a zwłaszcza po
 majowym, rada stawała się coraz bardziej
 zależna od skarbu i rządu. Wybór
 pierwszej rady nie był po myśli
 Grabskiego, ale nie mógł on wiele zrobić,
 bo instytucja był przedsięwzięciem
 prywatnym. Wiceprezesa i Prezesa banku
 mianował na pięcioletnią kadencję premier
 wniosek rządu. Pierwszym prezesem został
Stanisław Karpiński, a jego zastępcą

zwłaszcza po

ministra

Bank Polski

Prezydent na

wszym

- ARIAL

Feliks Młynarski. Bankowi emitował
 banknoty o nominałach powyżej dziesięciu
 złotych polskich, a niższe nominały oraz
 bilon emitował skarb państwa. W centrali
 banku banknoty można było wymieniać na

- BOLD k

złote monety. Emisja banknotów miała
 mieć, co najmniej trzydziesto-procentowe
 zabezpieczenie w złocie, ale Grabski był
ostrożny. W pierwszym roku pokrycie w
złocie i walutach wymienialnych miało

- } PODKREŚLENIE

- } BOLD

wynosić sześćdziesiąt procent emisji
 banknotów. Sprzedaż akcji Banku, a
 każda kolwiesz miała nominalną wartość stu
 zł, wywołała w społeczeństwie entuzjazm.
 Bardzo kupili na ogół skromni ludzie,

|s

Wiele akcji -

- } BOLD

którzy kupowali walory Banku Polskiego
 nie dla iluzorycznych zysków, ale z
 poczucia patriotyzmu. Bank Polski
 rozpoczął mobilizację w kwietniu 1924
 roku, a 1 maja w obiegu pojawiły się

- KURSOWA

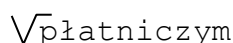
działalność

pierwsze banknoty. Były to pięć lat wcześniej te wydrukowane we Francji, gdy ówczesny rząd przymierzał się do ~~ówczesnej~~ reformy walutowej. Na banknotach widniały podpisy byłych

- PODKREŚLENIE

dyrektorów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, ale prawnicy orzekli, że to nie szkodzi i że mogą być one prawnym środkiem. W lipcu tegoż roku marka polska przestała być honorowana. W tym ~~właśnie~~

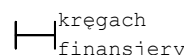
- płaćniczym

dla skarbu państwa roku ~~Hieronim~~ Grabski dostał Order Orła Białego, co nie znaczyło naturalnie, że wszyscy chwalili jego reformę. Przeciwnie. Krytykowano ją zwłaszcza w ~~plutokracji~~, a ^Wim „Gazeta

- KURSYWA

kręgiach finansjery

bliska

- CENTROW.

Bankowa nazwała premiera szkodliwym romantykiem. Nie podobał się krótki okres wprowadzenia reformy, wielki radykalizm, opieranie się na własności tylko siłach. Pretensje dotyczyły także pozostawienia w

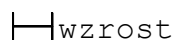

gestii ministra skarbu emisji bilonu i niskich nominałów, co wywołało inflację i spadek wartości złotego. Następny rok po reformie nie był łatwy, ponieważ banków i kapitału było mało, więc o kredyt było

- CENTROWANIE

trudno, a stabilizacja pieniądza wywołała spodziewaną stagnację i ~~przyrost~~ bezrobocia. Ale ~~równy pieniądz~~ była rozwoju podstawa gospodarki. W roku po zażądał Grabski reformie od prezesa Banku

- BOLD

wzrost

Polskiego Stanisława Karpińskiego

ingerencji| giełdowej. Gdy Karpiński odmówił, Grabski podał się do dymisji. To był ✓ jego kariery politycznej. Pokonała go ✓ koniec instytucja, którą stworzył. Paradoks i

Interwencji - ARIAL

jednocześnie powód do chwały wielkiego reformatora. Walutowa reforma Grabskiego była te która spowodowała zahamowanie hiperinflacji i w późniejszym okresie wzrost gospodarczy. W historii Polski to

reforma jedyna nie walutowa. Inna, lecz mniej pozytywna dla zwykłego mieszkańca, miała miejsce w roku tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym. Sejm Polski Ludowej uchwalił wtedy tak zwaną ustawę o

reformie walutowej. Była ona odeiagnięta w największej tajemnicy. Zaskoczeni byli nawet posłowie, którzy mieli przegłosować to nowe prawo. Było to ewentualne, gdyż banknotów nowych drukowanie miało miejsce

przygotowana

możliwe

poza granicami Polski. Drukowano między innymi w Szwecji, Czechosłowacji i na Węgrzech. Do ostatniej minuty przechowywano je w strzeżonych magazynach, a wszystkie banknoty nosiły

chwili

BOLD

datę 1 lipca 1948 roku. Również samo uchwalenie ustawy o reformie walutowej miało niecodzienny przebieg.

BOLD

Niespodziewanie w Sejmie pokazywał premier Józef Cyrankiewicz. Towarzyszyli

jawił się

mu[√] ministrowie, a nawet marszałek
Konstanty Rokossowski. Plan reformy
minister przedstawił walutowej finansów,
a[√]opuszczać budynek Sejmu i kontaktować
się z kimkolwiek. Nic dziwnego, gdyż

√wicepremierzy

- CENTROWANIE

□□

√posłom zakazano

uchwalona ustawa miała zasilić budżet
państwa. wprowadziła Reforma do obiegu po □□
raz pierwszy po wojnie bilon. Do tej pory
w użyciu ~~gospodarczym do~~ były jedynie H8
banknoty. Jak wypowiadają się fachowcy,

posiadacze gotówki stracili dwie trzecie
jej dotychczasowej wartości. √Jednocześnie
uchwalono ustawę, która zakazywała
posiadanie obcych walut, złota i platyny.

- CENTROWANIE

Ta reforma boleśnie odbiła się na całym
społeczeństwie, chociaż deklarowano, że
jest skierowana przeciwko spekulantom i
kapitalistom. Na mocy tejże ustawy, każdy
obywatel, który[√]dewizy albo złoto lub
platynę, powinien odsprzedać je państwu.

□
←

√posiadał

Cena[√]tych walorów była cena urzędowa. Za
uchylenie się ~~do~~ tego obowiązku groziła
kara więzienia. Za nielegalny obrót
dewizami, złotem i platyną przewidziane
było dożywocie, a nawet kara śmierci. To

√zakupu

Hod

- PODKREŚLENIE - ARIAL

nie jedyna wymiana polskiego pieniądza w
historii. Denominacja z końca lat
dziewięćdziesiątych poprzedniego stulecia - PODKREŚLENIE
była operacją czysto techniczną. Jak
mówią dzisiaj w Narodowym Banku Polskim,

straciliśmy tylko cztery zera. Jednak stało się to ~~preferowaniem~~ pokoleniowym. Grudniowe wynagrodzenie 1994 r. Polacy odebrali jeszcze w milionach. Zdecydowana większość Polaków była wtedy ~~właśnie~~

przeżyciem
- KURSYWA
H

milionerami. Nie oznaczało to jednak zamożności, a było hiperinflacją. To inflacja powodowała, że ceny rosły w szybkim tempie. Reformę rozpoczęto 1 stycznia 1995 r. wprowadzając w kraju

skutkiem
- PODKREŚLENIE

nową jednostkę pieniężną. Był to złoty, który złotówkę stara zastąpił w relacji ~~dwóch~~ do dziesięciu tysięcy. Cały ten proces sprawnie bardzo przebiegł i bez zakłóceń nie w roku wprowadzenia

nowy
H
H
skutkiem

denominacji, ale i w późniejszych latach. Warunkiem reformy inflacji do poziomu dziesięciu procent i gwarancja, że ten utrzyma się przez dłuższy czas. Było to możliwe dzięki realizacji tzw. planu

był spadek
poziom
- } PODKREŚLENIE
- }

Leszka Balcerowicza, ówczesnego wicepremiera i ministra finansów.

Transformacja z gospodarki centralnie sterowanej rynkowej była terapią szokową, skutki społeczne były olbrzymie, ale

e
do - BOLD

prowadziła do redukcji i stabilizacji galopującej inflacji, a także obniżenia deficytu budżetowego. Przedtem posługiwano się ~~dużymi~~ liczbą w codziennych transakcjach, a było to

H
H
wielocyfrowymi |ami

niewygodne. Reformę tę także
przygotowywano wcześniej. Mennica
Państwowa już w 1990 roku rozpoczęła
bicie monet z myślą o przyszłej
denominacji. Zgromadzono ich sporą ilość,

- BOLD
- } PODKREŚLENIE
- }

co pozwoliło szybko zastąpić nimi stara
złotówkę. $\sqrt{\text{także}}$ serię nowych banknotów,
ale nie weszły one do obiegu gdyż
fałszowaniem ⁵ przed ⁴ zabezpieczone ³ były ¹
słabo. ² Wielu starszych $\boxed{\text{sceptycznie}}$ $\boxed{\text{była}}$

$\sqrt{\text{Przygotowywano}}$
- } 1-5
- } $\boxed{\text{Wększość}}$ - } $\boxed{\text{Wielu}}$

$\boxed{\text{Polaków}}$ nastawiona do tej reformy. $\boxed{\text{Dużo}}$
jeszcze doskonale pamiętało wymianę $\sqrt{\text{złotych}}$
na nowe w latach pięćdziesiątych
i ile na tej operacji $\boxed{\text{pieniężnej}}$
stracili. Sposób przeprowadzenia tamtej

$\sqrt{\text{starych}}$
 $\boxed{\text{walutowej}}$

„operacji” był całkowicie inny niż tej
późniejszej. Mimo jednak całej kampanii
informacyjnej, prezentacji wzorów nowych
banknotów i monet, strach w ludziach
pozostał. Ceny były podawane $\boxed{\text{nowych}}$ $\boxed{\text{i}}$ $\boxed{\text{w}}$

- CENTROWANIE
- } $\boxed{\text{Wielu}}$
- }

$\boxed{\text{starych}}$ złotych, ale nie od razu

mieszkańcy Polski otrzymali wyłącznie
nowe pieniądze. $\boxed{\text{Przez dwa lata równoległe}}$ $\sqrt{\text{funkcjonowały}}$
nowe i stare złote. To oznaczało, że ceny
też musiały być $\boxed{\text{pisane}}$ zarówno w starych, $\boxed{\text{podawane}}$

jak i w nowych złotych. W pierwszej
kolejności wycofywano banknoty o
najniższych nominałach, które były
zastępowane monetami. Pieniądze starej
emisji przestały być prawnym środkiem

- } BOLD
- }

płatniczym w styczniu 1997 roku. Od tego momentu mogły być wymieniane na ~~stare~~ złote tylko w bankach. Można to było robić przez następne piętnaście lat. Początki, jak zwykle, były trudne. Za

- KURSYWA | nowe

milion starych złotych otrzymaliśmy wówczas tylko sto złotych. Z

- PODKREŚLENIE

przeliczaniem niskich kwot szło nam łatwo, z dużymi nominałami było już gorzej. Niemniej jednak Polacy szybko

┌
- BOLD

przyzwyczaili się do nowej szaty graficznej banknotów i je ~~ukocharali~~.

- } BOLD

Powszechnie uważane są one za estetyczne, a także za bezpieczne. Ta reforma pozwoliła, √ innymi, na znaczne obniżenie

- } | polubili

- PODKREŚLENIE

√ między

gotówkowego obrotu kosztów i różnego rodzaju kosztów rachunkowych. ~~Rewel~~rzyści z denominacji szybko poczuli też sami Polacy. Nie musieli codziennie posługiwać się kwotami opiewającymi na miliony, a

┌┌

| Ko

wtedy przecież ~~znaczące~~ łatwiej o pomyłkę. nowe monety i banknoty ułatwiły więc dokonywanie codziennych drobnych transakcji. Denominacja √ też do ~~zmniejszenia~~ zaufania i prestżu

| H 8

| N ┌┌

√ przyczyniła się

| H zwiększenia - } BOLD

polskiego złotego nie tylko wśród Polaków, ale także za granicą. ┌ tak duży ┌ prestiż byłoby wieloma z trudniej zerami w walucie.

┌┌